

Виходячи з огляду цілого ряду інтегративних програм по музиці, можна визначити наступні *тенденції* в розвитку української музичної педагогіки:

- збільшення, відновлення, розмаїтість інформації (від класу до класу);
- актуалізація, коректування навчально-тематичних планів; активний розвиток логічних асоціативних зв'язків при тісному взаємозв'язку з образною сферою особистості учнів;
- зростаюче значення міжнаукових зв'язків, при акценті на світоглядний, психологічний і естетичний фактори;
- комплексне поєднання методів контролю, самоконтролю й діагностики (як на уроках, так і у виконанні творчих завдань вдома);
- активізація всіх видів діяльності учнів на уроці;
- розумне поєднання у викладанні предмета соціально значимих методів і принципів (демократизм і здорова конкуренція) з інтерактивним, діалоговим режимом навчання (педагогіка співробітництва, педагогіка співтворчості, проблемна педагогіка);
- розрахунок на розвиваюче навчання.

Використання принципу інтеграції в навчальних заняттях сприяє гармонічному розвитку особистості, стимулюючи науково-пошукову, творчу діяльність, як учнів, так і викладачів.

Таким чином, інтеграцію можна розглядати, як установку на вияв і розвиток творчих здібностей учнів, які здатні подолати фрагментарність художнього мислення, емоційну обмеженість уявлень, пасивність асоціацій та забезпечити цілісність оволодіння учнями основами мистецтва.

XXI століття несе нові виклики, а саме: урахування педагогами цілісного підходу до сприймання, розуміння й усвідомлення світу.

Отже, інтеграція в навчанні – не віяння моди, не інновація заради інновації, а нагальна потреба часу.

Список використаних джерел

1. Дорошенко Т. Інтеграція на уроках музики / Початкова школа -2003- №4 с.25-27
2. Козловський І., Кміт Я. Проблеми інтеграції у сучасній професійній освіті: методологія, теорія, практика / – Л.: Сполом, 2004. -244с.
3. Рудницька О. Інтегративні зв'язки у викладанні предметів художньо-естетичного циклу / Початкова школа. 2001. №5 – с 40-43
4. Бех І. Інтеграція як освітня перспектива / Початкова школа 2002 №5 с.5-6

БЕСПАЛЬКО В.В.,
ГМІТЕР Г.О.

Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету, Україна

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ НУШ

Національно-патріотичне виховання завжди було і є одним із найважливіших напрямків у роботі вчителя початкової школи. Молодший шкільний вік, на думку науковців, є «важливим етапом у формуванні в дитини ставлення до навчальної діяльності як відповідальної, суспільно значущої праці», оскільки «дитина

оволодіває значним обсягом знань, умінь і навичок, збагачується досвід її соціальної поведінки, з'являються перші, відносно стійкі ціннісні орієнтації, відбувається розвиток вищих почуттів – моральних, інтелектуальних, естетичних» [4, с. 214]. Цей період є найбільш сензитивним періодом для виховання позитивних рис особистості, серед усього й патріотизму, оскільки у дитини створюється уявлення про Батьківщину - малу і велику. У цьому віці більшу роль починає відігравати інформація, а меншу - емоції: удосконалюється виокремлення найбільш значущої інформації, розвивається творче уявлення, на основі минулого життєвого досвіду і нового почутого, побаченого, відчутого створюються нові образи, що спричиняють розвиток і зміцнюють такі соціальні якості, як погляди, переконання, світогляд, певне ставлення до довкілля, людей, самого себе, формується уявлення між базовими поняттями патріотизму: «родина»-«домівка»-«місто»-«регіон»-«країна» [1, с. 4]. Із цією метою учителям початкової школи необхідно звернути увагу на створення доброзичливої довірливої атмосфери, врахування побажань та інтересів учня, змістовного спілкування з дорослими та ровесниками, реалізації кожної особистості в контексті гуманізації взаємин у системах «учитель-учень», «учень-учень».

У Концепції громадянського виховання в умовах розвитку української державності», зокрема у змісті громадянського виховання, акцентовано, що патріотизм є складником громадянськості і з цим поняттям «органічно поєднується національна самосвідомість громадян, яка базується на національній ідентифікації: вбирає в себе віру в духовні сили своєї нації, її майбутнє; волю до праці на користь народу; вміння осмислювати моральні та культурні цінності, історію, звичаї, обряди, символіку; систему вчинків, які мотивуються любов'ю, вірою, волею, осмисленням відповідальності перед своєю нацією». У цьому документі також зазначено, що «виховання громадянина має бути спрямованим передусім на розвиток патріотизму - любові до свого народу, до України. Важливою якістю українського патріотизму має бути турбота про благо народу, сприяння становленню і утвердженню України як правової, демократичної, соціальної держави, готовність відстояти незалежність Батьківщини» [2, с. 4].

Концепція Нова українська школа передбачає, що *сфера освіти має виховувати особистість, патріота, інноватора*. Патріота в сенсі людини, що має власну активну позицію, діє згідно з морально-етичними принципами і здатна приймати відповідальні рішення, поважати гідність і права інших людей» [3].

Дитина молодшого шкільного віку сприйнятлива до засвоєння суспільних правил і норм поведінки, починає пізнавати соціальну сферу суспільства та вчиться оцінювати суспільні ситуації на основі емоційного відгуку. Виховний вплив учителя формує ціннісну сферу особистості учня, яка стає базою для подальшого морального розвитку дитини. Любов до Батьківщини проявляється у дитини через любов до своєї сім'ї - оточення, в якому вона живе. Таким чином, формувати почуття патріотизму необхідно, використовуючи доступні у розумінні дитині ситуації, звернені до її життєвого досвіду. Відповідно, виховними завданнями національно-патріотичного виховання є: прищеплення загальнолюдських духовних цінностей: цінності людського життя, Добра, Краси, Справедливості; виховання правової культури, поваги до Конституції України, Законів України, державної

символіки Герба, Прапора, Гімну України; сприяння набуттю учнями соціального досвіду, успадкування духовних та культурних надбань українського народу; формування мовної культури, оволодіння та вживання української мови як духовного коду нації; формування духовних цінностей українського патріота: почуття патріотизму, національної свідомості, любові до українського народу, його історії, Української Держави, рідної землі, родини, гордості за минуле і сучасне; відновлення і вшанування національної пам'яті; підтримання кращих рис української нації – працелюбності, прагнення до свободи, любові до природи та мистецтва, поваги до батьків та родини.

Національно-патріотичне виховання учнів реалізується у процесі організації: навчально-виховної діяльності, позаурочної та позакласної роботи; позашкільної освіти; роботи органів учнівського самоврядування; взаємодії з батьками, громадськими організаціями, державними установами. Воно є необхідною складовою розвитку особистості дитини молодшого шкільного віку і потребує відповідної компетентності та власного прикладу вчителів початкової школи.

Список використаних джерел

1. Долецька С. В. Патріотичне виховання молодших школярів у процесі краєзнавчої роботи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / Східноукр. нац. ун-т імені В. Даля. Луганськ, 2011. 20 с.
2. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності. URL: <http://sch17-nizhyn.ucoz.ua/16.doc>.
3. Концепція Нової української школи. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczepczyia.html>
4. Молодший шкільний вік / С. Гончаренко. Український педагогічний словник. – Київ : Либідь, 1997. – 376 с.

БЕСПАЛЬКО Л.А.,

КУЩИК О.Г.

Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж

Мукачівського державного університету, Україна

РОЛЬ ВЧИТЕЛЯ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

В умовах модернізації вітчизняної системи освіти особливо актуальною постає проблема формування особистості молодшого школяра і ролі вчителя у цьому процесі. Вступ дитини до школи, включення її у навчальну діяльність, взаємини у новому колективі змінюють її соціальний статус, сприяють формуванню самостійності, розширюють коло спілкування тощо. У житті дитини з'являється ще один значущий дорослий – учитель, який веде її у світ нових знань, формує систему життєвих цінностей, світогляд та ін. Цілком погоджуємося з В. Кременем, що «слід максимально наблизити навчання і виховання кожної дитини до її сутності, здібностей та особливостей. Цей принцип має бути визначальним при проведенні будь-яких змін в освіті. Бо саме він дозволить досягти найвищої якості освіти і, що надзвичайно важливо, не всупереч природі кожної дитини, а завдяки її пізнанню й розвитку» [4, с.16].



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>